

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Sžk/14/2017
Identifikačné číslo spisu: 5016200492
Dátum vydania rozhodnutia: 19.06.2018
Meno a priezvisko: JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:5016200492.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný v právnej veci žalobkyne (v konaní sťažovateľka): L., bytom I., I., zast.: Mgr. Matejom Krajčim, PhD., advokátom so sídlom advokátskej kancelárie Záhradnícka č. 51, Bratislava, proti žalovanému: Katolícka univerzita v Ružomberku, so sídlom Hrabovská cesta 1A, Ružomberok, IČO: 37 801 279, zast.: Hrušovský Legal, s.r.o., advokátske spoločenstvo so sídlom Odborárska č. 5, 831 02 Bratislava, IČO: 47 257 05, o žalobe proti nečinnosti orgánu verejnej správy, v konaní o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline č.k. 21S/92/2016-103 z 5. apríla 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Účastníkom právo na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Konanie na správnom súde

1. Sťažovateľka sa žalobou proti nečinnosti orgánu verejnej správy osobne doručenou Krajskému súdu v Žiline (ďalej len „správny súd“) dňa 10.06.2016 domáhala, aby bola žalovanému uložená povinnosť konať vo veci udelenia vedecko-pedagogického titulu docent v študijnom odbore 3.1.14 Sociálna práca (ďalej len „titul“, alebo „titul docent“), o udelení ktorého v prospech sťažovateľky rozhodla Vedecká rada Pedagogickej fakulty Katolíckej univerzity (ďalej len „vedecká rada fakulty“) dňa 15.10.2013, a ďalej rektorovi Katolíckej univerzity v Ružomberku (ďalej len „rektor“), aby bola uložená povinnosť udeliť sťažovateľke titul docent, podpísať dekrét o udelení titulu docent a vydať sťažovateľke dekrét o udelení titulu docent v lehote jedeného mesiaca.

2. Sťažovateľka uviedla, že dňa 15.10.2013 vedecká rada fakulty prijala uznesenie, ktorým sťažovateľke udelila titul docent. Toto rozhodnutie zaslal predseda vedeckej rady fakulty rektorovi v bližšie neupresnený deň, ktorý mal podľa sťažovateľky v zmysle § 10 ods. 7 zákona č. 131/2002 Z.z. o

vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o vysokých školách“) v spojení s § 3 ods. 1 Vyhlášky Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 6/2005 Z.z. o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov alebo umelecko-pedagogických titulov docent a profesor (ďalej len „Vyhláška“) do dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia vedeckej rady fakulty (podľa sťažovateľky do 15.12.2013) udeliť sťažovateľke titul docent s deklaratorným účinkom, resp. podpísať dekrét o udelení titulu docent. Rektor však dekrét nepodpísal, ale naopak listom zo dňa 04.01.2014 požiadal vedeckú radu fakulty o prehodnotenie jej rozhodnutia o udelení titulu docent a následne, podľa sťažovateľky bez právnych predpisov priznaného oprávnenia rozhodnutím z 11.02.2014 habilitačné konanie prerušil. Vedecká rada fakulty na zasadnutí dňa 25.02.2014 sa vyjadrila tak, že neboli dôvody na zmenu jej rozhodnutia a potvrdila splnenie podmienok pre udelenie titulu docent. Za tejto situácie rektor titul neudelil a listom ministrovi školstva dňa 13.05.2014, t.j. takmer po 7 mesiacoch od vydania rozhodnutia dal podnet na preskúmanie habilitačného spisu sťažovateľky s otázkou, či je možné titul udeliť.

Podľa § 10 ods. 7 zákona o vysokých školách v znení relevantnom pre preskúmanú vec rektor udeľuje na základe rozhodnutia vedeckej rady podľa § 12 ods. 1 písm. f/ alebo podľa § 30 ods. 1 písm. f/ vedecko-pedagogický titul alebo umelecko-pedagogický titul „docent“.

3. Sťažovateľka dňa 07.10.2014 listom vyzvala rektora na vydanie dekrétu, avšak bezúspešne. Rektor dňa 10.02.2015 listom oznámil sťažovateľke, že na základe rozhodnutia ministra bolo žalovanému odňaté právo uskutočňovať habilitačné konanie, v dôsledku čoho sa podľa § 87 ods. 6 zákona o vysokých školách habilitačné konanie sťažovateľky zastavuje. Podľa sťažovateľky následky rozhodnutia ministra o odňatí práv univerzite nie je možné aplikovať na už uskutočnené habilitačné konanie sťažovateľky, o ktorom už vedecká rada fakulty rozhodla. Sťažovateľka sa dostala podľa nej do situácie, keď podľa rozhodnutia vedeckej rady fakulty je síce oprávnená používať titul docent, ale nemá k dispozícii hodnovernú listinu - dekrét o udelení titulu docent.

Podľa § 87 ods. 6 zákona o vysokých školách v citovanom znení platí, že ak sa vysokej škole odníme právo uskutočňovať habilitačné konanie a konanie na vymenúvanie profesorov v študijnom odbore, všetky neskončené konania sa zastavujú.

4. Sťažovateľka dňa 16.02.2015 predžalobnou výzvou vyzvala rektora, aby vo veci konal. Okrem toho dňa 22.02.2016 podala sťažovateľka Akademickému senátu Katolíckej univerzity v Ružomberku sťažnosť proti nečinnosti rektora, ktorý dňa 12.04.2016 prijal uznesenie, že sťažnosť bola prešetriť a akademický senát žiada zúčastnené strany o dodržiavanie zákona o vysokých školách a Vyhlášky. Dňa 25.02.2016 podala sťažovateľka na Okresnú prokuratúru Ružomberok podnet na vydanie upozornenia prokurátora proti nečinnosti orgánu verejnej správy. Okresný prokurátor listom zo dňa 06.05.2016 oznámil, že odložil bez vykonania ďalších opatrení prokurátora, keďže došlo k zastaveniu habilitačného konania sťažovateľky v zmysle § 87 ods. 6 zákona o vysokých školách.

5. Sťažovateľka preto uviedla, že už viac ako 30 mesiacov je nezákonnou nečinnosťou žalovaného porušené jej právo na včasné vybavenie veci bez zbytočných prieťahov.

6. Žalovaný vo svojom stanovisku k žalobe okrem iného uviedol, že v zmysle § 3 ods. 1 Vyhlášky sa habilitačné konanie končí podpísaním dekrétu rektorom. Minister školstva listom z 13.11.2014 odňal fakulte právo vykonávať habilitačné konania a konania na vymenovanie profesorov v odbore sociálna práca (ďalej len „rozhodnutie o odňatí práva“), v dôsledku toho bolo zo zákona skončené habilitačné konanie sťažovateľky a preto nie je možné v ňom pokračovať a podpísať habilitačný dekrét. Preto žalovaný navrhol žalobu zamietnuť.

Podľa § 3 ods. 1 Vyhlášky v citovanom znení rektor udeľuje uchádzačovi titul docent do dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia vedeckej rady. Dokladom o udelení titulu docent je dekrét. Podpísaním dekrétu rektorom sa habilitačné konanie skončí.

7. Sťažovateľka reagovala na toto stanovisko vo svojom vyjadrení tak, že jej patrí právo na udelenie titulu docent na základe splnenia zákonných podmienok a rozhodnutia vedeckej rady fakulty. Doložila potvrdenie o vykonávaní pedagogickej činnosti v príslušnom odbore. Ďalej spochybnila objektívnosť

Akreditačnej komisie, kvôli tomu, že terajší rektor prof. Y. bol v čase podania podnetu Akreditačnej komisii jej členom. Ďalej uviedla, že dôvodom nekonania žalovaného v skutočnosti nebolo nesplnenie zákonných podmienok, ale podpis sťažovateľky pod Hierarchický rekurz proti negatívne stanovisku Veľkého kancelára Katolíckej univerzity. Zároveň požiadala o čo najskoršie vytýčenie termínu pojednávania.

8. Správny súd uznesením zo dňa 5. apríla 2017 (ďalej tiež „napadnuté uznesenie“) zamietol žalobu sťažovateľky, pričom poukázal na to, že udelenie titulu nie je závislé od vôle jednej osoby, ale je to štruktúrovaný proces a na posudzovaní žiadateľa participuje viacero zložiek. Správny súd považoval postup rektora, ktorý listom predsedovi vedeckej rady fakulty konštatoval nedodržanie zákonných podmienok, za postup, na ktorý mal právo, pričom vydanie dekrétu rektorom nie je iba deklaratórnym aktom. Preto mohol upozorniť na nedostatky a rozhodnúť o prerušení habilitačného konania. Avšak správny súd zdôraznil, že tieto úkony boli vykonané až po lehote stanovenej vyhláškou a preto sa žalovaný dopustil nečinnosti vo vzťahu k sťažovateľke.

9. Správny súd však nemohol sťažovateľke vyhovieť, keďže v konaní proti nečinnosti v zmysle § 242 a nasl. zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“, resp. „Správny súdny poriadok“) musí súd rozhodnúť podľa skutkového a právneho stavu ku dňu svojho rozhodnutia a nevydáva len určovacie rozhodnutia, že nečinnosť bola nezákonná. Keďže minister rozhodnutím o odňatí, doručeným žalovanému dňa 08.12.2014, odňal právo vykonávať habilitačné konania a konanie na vymenovanie za profesorov v príslušnom odbore, došlo v zmysle § 87 ods. 6 zákona o vysokých školách k zastaveniu habilitačného konania sťažovateľky. Preto správny súd nemohol vyhovieť žalobe, keďže neexistuje konanie, v ktorom by mohol súd konštatovať nečinnosť.

II.

Kasačná sťažnosť žalobcu, vyjadrenie žalovaného

A)

10. Proti napadnutému uzneseniu sťažovateľka prostredníctvom právneho zástupcu v zákonnej lehote podala kasačnú sťažnosť zo dňa 19.05.2017 (č.l. 116) z dôvodov uvedených v

- § 440 ods. 1 písm. f/ S.s.p., t.j. správny súd nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ako aj

- § 440 ods. 1 písm. g/ S.s.p., t.j. správny súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,

11. Sťažovateľka v nasledujúcich sťažnostných bodoch najmä uviedla:

- napadnuté uznesenie je nespravodlivé, došlo ním k vážnemu narušeniu právnej istoty,

- napadnuté uznesenie je založené na nesprávnom procesnom postupe, ktorým bol porušený zákon, pretože správny súd nenariadil pojednávanie vo veci a rozhodol, napriek tomu, že s tým nesúhlasila sťažovateľka a ani žalovaný,

- správny súd vec nesprávne právne posúdil, keď uviedol, že k zastaveniu habilitačného konania došlo podľa § 87 ods. 6 zákona o vysokých školách, pretože k odňatiu oprávnení uskutočňovať habilitačné konanie a konanie na vymenovanie profesorov došlo až po rozhodnutí vedeckej rady fakulty,

- správny súd uviedol, že sťažovateľka si musí podať novú žiadosť o udelenie titulu docent, s čím sťažovateľka nesúhlasí, pretože sa už na inú vysokú školu obrátila a tá jej habilitačné konanie neumožnila s poukazom na to, že jej habilitačné konanie už bolo zákonným spôsobom skončené,

- udelenie titulu podľa sťažovateľky naozaj nie je závislé od vôle jednej osoby, vedecká rada fakulty však už konštitutívne rozhodla o udelení titulu docent a uviedla, že boli splnené všetky podmienky zákona o vedeckom a pedagogickom pôsobení sťažovateľky v danom odbore,

- keby mal konštitutívne rozhodovať aj rektor, došlo by k povýšeniu rozhodnutia jedného subjektu nad rozhodnutie odborníkov z daného vedného odboru, v tomto prípade 30 odborníkov,

- rektor nerozhoduje individuálnym správnym aktom ako správny orgán, rektor vydáva dekrét, ktorým deklaruje konštitutívne rozhodnutie orgánu povereného zákonom, v tomto prípade vedeckej rady fakulty,

- správny súd uviedol, že rektor mal právo na ním zvolený postup (list vedeckej rade fakulty a prerušenie konania), s čím sťažovateľka nesúhlasí,
- aj po opätovnom potvrdení stanoviska vedeckej rady fakulty o udelení titulu zostal rektor nečinný,
- správny súd reštriktívne zúžil možnosť udeliť titul docent na jednu osobu, ktorou je rektor ako „posledný článok“ a zároveň extenzívne vyložil ustanovenie zákona o vysokých školách tak, že slovo „udeľuje“ zahŕňa aj možnosť neudeliť, čím mu zveril právomoc konštitutívne rozhodnúť a negovať tak rozhodnutie orgánu, ktorým je vedecká rada fakulty, čím by sa stalo rozhodnutie vedeckej rady len akýmsi odporúčaním vo vzťahu k rektorovi, ktorý by potom výlučne sám a len na základe svojej vôle rozhodoval o tom, komu môže a nemôže byť titul docent udelený, čo spochybňuje samotný zmysel zákona, ktorý smeroval k tomu, aby o habilitácii rozhodoval kolektívny orgán zložený z odborníkov,
- sťažovateľka poukázala na nesúlad výroku a odôvodnenia napadnutého uznesenia, keď vo výroku zamietol žalobu, ale v odôvodnení viac krát vyjadril právny názor, že rektor je v habilitačnom konaní nečinný,
- cieľom účelového konania zo strany rektora je oddaliť udelenie titulu docent z dôvodu, že sťažovateľka sa podpísala pod Hierarchický rekurz proti negatívnemu stanovisku Veľkého kancelára Katolíckej univerzity zo dňa 02.04.2014,
- u sťažovateľky je z dôvodu nečinnosti žalovaného narušený princíp právnej istoty, dochádza k porušovaniu jej práv a právom chránených záujmov, pretože sťažovateľka sa aj v súvislosti s množstvom pracovných ponúk ocitla v neriešiteľnej a patovej situácii, keďže jej patrí titul docent, ale bez deklaratórneho aktu a vyhotovenia dekrétu tento titul v praxi používať nemôže a ani nemôže požiadať o nové habilitačné konanie na inej vysokej škole v odbore, v ktorom je odbornou verejnosťou považovaná za odborníčku v danej oblasti.

12. Sťažovateľka navrhla zrušiť napadnuté uznesenie a vrátiť správne mu súdu vec na ďalšie konanie.

B)

13. Na kasačnú sťažnosť reagoval žalovaný tak, že sa stotožnil s právnym i skutkovým posúdením veci zo strany správneho súdu, ktorého rozhodnutie považuje za správne. Uviedol, že kasačná sťažnosť je nedôvodná, pričom vychádza z mylnej interpretácie právnych predpisov. Podľa neho by bol z dôvodu nenariadenia pojednávania oprávnený podať kasačnú sťažnosť len žalovaný, lebo uvedená skutočnosť sa týka jeho procesných práv, pričom žalovaný spochybnil, že by sťažovateľka účinne požiadala o nariadenie pojednávania.

14. Vo vzťahu k sťažovateľkou namietanému nesprávnemu právnemu posúdeniu uviedol, že v konaní bolo preukázané, že rozhodnutím o odňatí práva bolo fakulte odňaté právo uskutočňovať habilitačné konanie a konanie na vymenúvanie za profesorov v študijnom odbore 3.1.4. Sociálna práca, pričom v tom čase ešte nebolo habilitačné konanie skončené v zmysle § 3 ods. 1 Vyhlášky a preto došlo k zastaveniu konania podľa § 87 ods. 6 zákona o vysokých školách. Sťažovateľkin názor, že podpísanie dekrétu rektorom má len deklaratórne účinky, by bol správny iba za predpokladu, keby sa habilitačné konanie končilo už rozhodnutím vedeckej rady fakulty. Oprávnenie rektora udeliť alebo neudeliť titul vyplýva z teleologického výkladu § 3 ods. 1 Vyhlášky.

15. Ďalej žalovaný s poukazom na odlišnosť právnej otázky odmietol sťažovateľkinu argumentáciu analógiou s podpisovaním zákonov a ich uverejňovaním v Zbierke zákonov Slovenskej republiky. Rovnako odmietol tvrdenie o rozpore medzi výrokom a odôvodnením napadnutého uznesenia. Napokon poukázal na to, že dôvodom nepodpisania a nevydania dekrétu bolo nesplnenie zákonných podmienok, čo potvrdila aj Akreditačná komisia a aj stanovisko generálneho riaditeľa Sekcie vysokých škôl, vedy a výskumu Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky.

16. Žalovaný navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) kasačnú sťažnosť zamietol ako nedôvodnú a aby žalovanému priznal náhradu trov kasačného konania vrátane trov právneho zastúpenia.

III.

Priebeh pojednávania na kasačnom súde

17. Kasačný súd doručil sťažovateľke vyjadrenie žalovaného, nakoľko toto správny súd opomenul, a na deň 19.06.2018 nariadil pojednávanie, na ktoré účastníkov konania riadne predvolal. Na pojednávanie sa dostavila sťažovateľka so svojím právnym zástupcom, žalovaný sa nedostavil, svoju neprítomnosť neospravedlnil ani nepožiadaval o odročenie pojednávania, preto sa pojednávanie vykonalo bez jeho prítomnosti.

18. Na pojednávaní boli prítomní oboznámení so stavom kasačného konania a s obsahom súdneho spisu. Ďalej boli informovaní o právnom základe, ktorý kasačnému súdu v kasačnom konaní mimoriadne umožňuje nariadiť pojednávanie. S poukazom na procesnú skutočnosť, že správny súd opomenul nariadenie pojednávania vo veci, hoci to účastníci konania navrhovali, následne kasačný súd objasnil, že môže túto vadu konvalidovať, a preto nariadil pojednávanie. Tiež vyzval sťažovateľku, aby využila priestor na prednesenie skutočností, ktoré chcela predniesť v konaní pred správnym súdom. Podľa § 445 S.s.p. v citovanom znení kasačný súd rozhodne o kasačnej sťažnosti spravidla bez pojednávania; pojednávanie môže nariadiť, ak to považuje za potrebné.

19. Právny zástupca žalobkyne uviedol, že podľa jeho názoru nie je možné v zmysle § 441 S.s.p. konvalidovať tak závažnú procesnú vadu, ktorá spočíva v porušení práva na verejné prerokovanie veci. Kasačný súd nie je oprávnený vykonávať dokazovanie, je to v rozpore s princípom kasácie a naopak je to primárny dôvod na vyhovie kasačnej sťažnosti v zmysle ustanovenia § 440 ods. 1 písm. f/ S.s.p.. Podľa § 441 S.s.p. v citovanom znení v kasačnej sťažnosti nemožno uplatňovať nové skutočnosti a dôkazy okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podanej kasačnej sťažnosti.

20. K dôvodom kasačnej sťažnosti podľa § 440 ods.1 písm. g/ S.s.p. právny zástupca sťažovateľky uviedol, že ide o otázku zásadného právneho významu, pretože proces habilitácie zatiaľ nie je judikatúrne riešený. Habilitačné konanie je tzv. nárokové konanie, kde má účastník konania právo na úspech v prípade splnenia formálnych a materiálnych podmienok podľa § 76 ods. 3, 4 a 6 zákona o vysokých školách. Vedecká rada pri splnení podmienok musí rozhodnúť, že účastník konania splnil podmienky a udeľuje sa mu titul docent. Následne v deklaratórnom konaní má rektor podľa § 10 ods. 7 povinnosť vydať dekrét do 2 mesiacov.

21. Podľa tohto právneho posúdenia rozhodné obdobie bolo od 15.10.2013 do 15.12.2013, kedy mal rektor konať a vydať dekrét; následné konanie rektora alebo iných orgánov nie sú relevantné. Dôležité je, že podľa § 10 ods. 7 a § 12 zákona o vysokých školách je rektor povinný vydať dekrét a nemá právo správneho uváženia, či ho vydá alebo nevydá, pretože boli splnené všetky formálne a materiálne podmienky a v rozhodnom čase mala verejná vysoká škola právo udeľovať titul docent.

22. Nečinnosťou rektora došlo k porušeniu základných princípov ochrany ľudských práv, najmä princípu vymožitelnosti práva, spolu s právom na súdnu a inú právnu ochranu, princípu právnej istoty. Právny názor a stanovisko žalovaného, ministerstva aj prokurátora Okresnej prokuratúry Ružomberok zakladá pravú retroaktivitu aplikácie práva, čo je podľa právneho zástupcu neprípustné. Právo udeľovať trvalo aj v čase, keď mal rektor povinnosť vydať dekrét.

23. Sťažovateľke neostala iná možnosť ako podať žalobu proti nečinnosti, potom nenariadením pojednávania došlo k odňatiu práva na prístup k súdu, čo nie je možné konvalidovať nariadením pojednávania na kasačnom súde.

24. Materiálnym aspektom je určitá forma diskriminácie, z hľadiska pracovnoprávneho, sociálneho a rodového. V rovnakom rozhodnom čase, pri splnení rovnakých podmienok a na základe rozhodnutia tej istej vedeckej rady fakulty vydal rektor dekrét uchádzačovi, ktorým bol muž. Aj po odňatí práva konať habilitačné konanie bol spätne vydaný ďalší dekrét uchádzačovi, ako sa to uvádza aj v žalobe.

25. V súvislosti s uvedeným právny zástupca sťažovateľky navrhol, aby kasačný súd zrušil napadnuté uznesenie a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Ide o otázku zásadného právneho významu, preto požiadaval, aby kasačný súd záväzným právnym názorom vyložil ustanovenia § 12 a § 10 ods. 7 zákona o

vysokých školách v zmysle Vyhlášky tak, aby bol zachovaný ústavne a európsky konformný výklad.

26. Na otázku konajúceho senátu, či okrem toho hodlala sťažovateľka na krajskom súde predniesť ešte niečo, právny zástupca sťažovateľky uviedol, že na pojednávaní pred správny súdom chceli vykonať výsluch svedka pána doc. O. Y., dekana a predsedu vedeckej rady fakulty, ktorý sa verejne vyjadril, že dôvodom nevydania dekrétu boli pracovno-právne vzťahy v súvislosti s podpisom hierarchického rekurzu a nie nesplnenie podmienok podľa zákona.

27. Sťažovateľka prítomná na pojednávaní sa stotožnila s tvrdením o diskriminácii a poukázala na to, že vedecká rada fakulty podala k obom uchádzačom o titul docent rovnaké vyjadrenia. V tom čase bola predsedníčkou Akademického senátu Katolíckej univerzity aj Akademického senátu Pedagogickej fakulty Katolíckej univerzity, pričom vtedy pretrvával spor akademického senátu s rektorom, ktorý vyvrcholil odvolaním rektora z funkcie. Vstúpil do toho aj Veľký kancelár arcibiskup X. X., ktorý odmietol odvolanie rektora, pričom ju Akademický senát Katolíckej univerzity ako predsedníčku zaviazal, aby v prípade nerešpektovania zákona o vysokých školách podala remonštráciu a rekurz do Ríma, k čomu aj došlo.

28. Tento spor je podľa sťažovateľky aj sporom cirkev vs. žena, pričom naznačila problematické vnímanie ženy v niektorých hierarchických štruktúrach, osobitne vo vzťahu k rekurzu, na základe ktorého sa museli biskupi zodpovedať. Ani jeden rektor nerešpektoval rozhodnutie vedeckej rady fakulty, aj neskorší rektor pán prof. Y. ju vydieral tým, že žiadal odvolanie rekurzu, ktorý bránil získaniu úveru pre univerzitu.

29. Podľa sťažovateľky rektor zámerne odďaľoval celý proces a čakal na rozhodnutie ministra o odňatí práva, aby tým mohol argumentovať, ale v čase ukončenia habilitačného konania právo odňaté nebolo, preto to už nemalo právny význam. Výrazným spôsobom sa zhoršilo jej sociálne a akademické postavenie, nakoľko mala garantovať študijný odbor a toto bez dekrétu nebolo možné. Keď videla, že na Katolíckej univerzite je s habilitáciou problém, požiadala o habilitáciu na Vysokú školu zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety, na čo jej tamojší rektor odpísal, že už je docentkou, preto nie je možné urobiť druhé habilitačné konanie. Napriek osvedčeniu vedeckej rady fakulty sťažovateľka len čaká na súdne riešenie, inak situáciu podľa nej riešiť nemožno.

IV.

Právne názory kasačného súdu

30. Senát Najvyššieho súdu konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 S.s.p. preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podala sťažovateľka včas [§ 443 ods. 1 S.s.p.], a s prihliadnutím na formálnu viazanosť posudzovania kasačnej sťažnosti [§ 453 ods. 2 časť vety prvej pred bodkočiarkou v spojení s § 439 ods. 3 písm. a/ S.s.p.] a neviazanosť sťažnostným návrhom (§ 453 ods. 3 S.s.p.) kasačný súd preskúmal napadnuté uznesenie spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, nariadil vo veci pojednávanie a jednomyseľne (§ 464 v spojení s § 139 ods. 4 S.s.p.) si osvojil záver, že kasačnú sťažnosť je v zmysle § 461 S.s.p. potrebné zamietnuť, pretože po jej preskúmaní kasačný súd na základe nižšie uvedených právnych názorov dospel k záveru, že je nedôvodná.

31. Na prvom mieste kasačný súd zdôrazňuje, že zákonodarca výkon správneho súdnictva (najmä čl. 46 a čl. 142 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) založil iba na návrhovej slobode účastníka (v preskúmvanej veci sťažovateľka), t.j. na zodpovednosti za obranu svojich práv (vigilantibus leges sunt scriptae) v medziach čl. 13 Dohovoru o ochrane základných práv a ľudských slobôd, vybrať si podľa Správneho súdneho poriadku z prostriedkov ochrany ten najvhodnejší, pričom kasačný súd nie je oprávnený do tejto procesnej slobody vstupovať.

32. Zo zásady, že kasačný súd je dôvodmi kasačnej sťažnosti viazaný (§ 439 ods. 3 písm. a/ a contrario § 453 ods. 2 veta druhá S.s.p.) jednoznačne vyplýva procesná povinnosť sťažovateľky s plnou

zodpovednosťou za procesný výsledok navrhnutý v kasačnej sťažnosti [sťažnostný návrh podľa § 445 ods. 1 písm. d/ S.s.p.] náležite vymedziť dôvod kasačnej sťažnosti [§ 440 v spojení s 445 ods. 1 písm. c/ S.s.p.]. V dôsledku spomenutej viazanosti kasačný súd nekoná nad rozsah (§ 453 úvod S.s.p.), ktorý sťažovateľka vymedzila v kasačnej sťažnosti uplatneným dôvodom.

33. Sťažovateľka namietala, že správny súd vec nesprávne právne posúdil, pričom je z argumentácie sťažovateľky aj žalovaného a z odôvodnenia napadnutého uznesenia zrejmé, že hoci vytýkala žalovanému viaceré čiastkové pochybenia, resp. porušenie viacerých svojich práv, v celom spore je ťažisková základná sporná otázka, rozhodnutím ktorého orgánu univerzity (správneho orgánu) sa udeľuje (konštitutívne, v zmysle argumentácie sťažovateľky) titul docent v konaní podľa zákona o vysokých školách. Ostatné právne názory účastníkov konania a súdu, rovnako i hodnotenia závažnosti ostatných skutkových okolností sú potom do veľkej miery determinované odpoveďou na túto právnu otázku.

34. Sťažovateľka v celom konaní zastáva názor, že titul docent jej udelila svojim rozhodnutím vedecká rada fakulty, pričom od rektora univerzity žiada vydanie dekrétu a „udelenie“ titulu v tzv. deklaratórnom konaní. Naopak, žalovaný aj správny súd zastávajú právny názor, že až rektor univerzity je tým orgánom, ktorý udeľuje titul docent, a že habilitačné konanie sa končí až vydaním dekrétu o udelení titulu.

Podľa § 6 ods. 4 zákona o vysokých školách v citovanom znení platí, že ak sa vysoká škola člení na fakulty, vykonávajú fakulty samosprávnu pôsobnosť verejnej vysokej školy v rozsahu ustanovenom v § 23.

Podľa § 1 ods. 5 Vyhlášky v citovanom znení habilitačné konanie sa uskutočňuje na vysokej škole, ktorá má v odbore priznané právo uskutočňovať habilitačné konanie (§ 83 ods. 5 zákona). Pre odbory, v ktorých sa študijný program uskutočňuje na fakulte, sa habilitačné konanie uskutočňuje na fakulte.

Podľa § 1 ods. 12 Vyhlášky v citovanom znení habilitačná komisia vyhodnotí plnenie podmienok podľa § 76 ods. 1, 3, 4 a 6 zákona, podľa kritérií na získanie titulu docent a na základe predložených dokladov, oponentských posudkov, odborného posúdenia úrovne prednesenej habilitačnej prednášky a výsledku obhajoby habilitačnej práce celkove zhodnotí pedagogickú, vedeckú alebo umeleckú činnosť uchádzača a najneskôr do jedného mesiaca po konaní habilitačnej prednášky a obhajoby habilitačnej práce predloží predsedovi vedeckej rady návrh s odporúčaním udeliť uchádzačovi titul docent v odbore alebo návrh s odporúčaním neudelit uchádzačovi titul docent v odbore.

35. Kasačný súd konštatuje, že k tejto rozpornosti v právnych názoroch nepochybne prispela aj mätúca terminológia, ktorú zvolil zákonodarca a potom ministerstvo pri vydaní Vyhlášky.

36. Podľa § 6 ods. 1 písm. h/ zákona o vysokých školách do samosprávnej pôsobnosti verejnej vysokej školy patrí udeľovanie vedecko-pedagogického titulu alebo umelecko-pedagogického titulu „docent“ a „profesor“ (§ 76). Zákon ďalej používa sloveso „udelit“ (titul docent) v spojení s podmetom „rektor“ v § 10 ods. 7, a v spojení s podmetom „vysoká škola“ v § 76 ods. 6.

Podľa § 76 ods. 1 zákona o vysokých školách v citovanom znení vysoká škola, ktorá má priznané zodpovedajúce práva v danom študijnom odbore, umožňuje získanie vedecko-pedagogického titulu alebo umelecko-pedagogického titulu „docent“ (v skratke „doc.“; skratka „doc.“ sa uvádza pred akademickým titulom) alebo „profesor“ (v skratke „prof.“; skratka „prof.“ sa uvádza pred akademickým titulom) odborníkovi, ktorý vedecky a pedagogicky alebo umelecky a pedagogicky pôsobí na vysokej škole (ďalej len „uchádzač“) a spĺňa určené kritériá na získanie titulu docent alebo profesor.

Podľa § 76 ods. 2 zákona o vysokých školách v citovanom znení vedecko-pedagogický titul „docent“, umelecko-pedagogický titul „docent“, vedecko-pedagogický titul „profesor“ a umelecko-pedagogický titul „profesor“ sa udeľujú len v študijných odboroch, ktoré možno študovať v druhom stupni alebo v treťom stupni vysokoškolského štúdia alebo v spojenom prvom a druhom stupni vysokoškolského štúdia podľa § 53 ods. 3.

Podľa § 76 ods. 3 zákona o vysokých školách v citovanom znení podmienkou na získanie vedecko-pedagogického titulu alebo umelecko-pedagogického titulu „docent“ je a) vysokoškolské vzdelanie tretieho stupňa (§ 54 ods. 1); b) vypracovanie habilitačnej práce a úspešné absolvovanie habilitačného konania; podmienkou úspešného absolvovania habilitačného konania je, okrem prípadov podľa § 63 ods.

11, aj písomný súhlas uchádzača so zverejnením a sprístupnením habilitačnej práce verejnosti podľa § 63 ods. 9 po dobu jej uchovávaní podľa § 63 ods. 7 bez nároku na odmenu.

Podľa § 76 ods. 6 zákona o vysokých školách v citovanom znení vedecko-pedagogický titul alebo umelecko-pedagogický titul "docent" v študijnom odbore udelí vysoká škola uchádzačovi, ktorý spĺňa okrem podmienok uvedených v odsekoch 3 a 4 aj tieto podmienky: a) vedecky a pedagogicky alebo umelecky a pedagogicky pôsobí v danom študijnom odbore na vysokej škole; b) svojimi vedeckými prácami vytvoril v danom študijnom odbore ucelené vedecké dielo alebo svojimi umeleckými dielami a umeleckými výkonmi vytvoril v danom študijnom odbore ucelené umelecké dielo; c) je v danom študijnom odbore uznávanou vedeckou osobnosťou v odborných kruhoch alebo uznávanou umeleckou osobnosťou v umeleckých kruhoch.

Podľa § 6 ods. 1 písm. h/ zákona o vysokých školách v citovanom znení do samosprávnej pôsobnosti verejnej vysokej školy patrí udeľovanie vedecko-pedagogického titulu alebo umelecko-pedagogického titulu „docent“ a „profesor“ (§ 76).

37. Zákon v § 30 ods. 1 písm. f/ určuje právomoc vedeckej rady fakulty prerokúvať návrhy na udelenie titulu „docent“ a rozhodovať o ich výsledku; terminologicky slovo „udelit“ v tomto kontexte nepoužíva. Okrem toho zákon v § 76 ods. 8 ustanovuje, že splnenie podmienok podľa § 76 ods. 6 a 7 posudzuje vedecká rada verejnej vysokej školy alebo vedecká rada fakulty. Zákon o vysokých školách teda sice vedeckej rade (univerzity alebo fakulty) priznáva právomoc posudzovať splnenie podmienok a rozhodovať o výsledku návrhov na udelenie titulu docent, ale výslovne jej nepriznáva právomoc titul udeliť. Čiže, keď zákon ustanovuje, že titul docent udeľuje vysoká škola (ktorá sama osebe nie je orgánom), kasačnému súdu sa ako zmysluplný javí výklad, že titul udeľuje rektor ako orgán vysokej školy v zmysle oprávnení uvedených v ustanovení § 10 zákona o vysokých školách. Zákon teda zveruje vedeckej rade konkrétne úlohy v habilitačnom konaní, a to že má rozhodnúť o splnení podmienok udelenia titulu a rozhodnúť o výsledku návrhu na udelenie titulu, avšak titul udeľuje rektor.

Podľa § 30 ods. 1 písm. f/ zákona o vysokých školách v citovanom znení vedecká rada fakulty prerokúva návrhy na udelenie titulu "docent" a rozhoduje o ich výsledku.

Podľa § 76 ods. 8 zákona o vysokých školách v citovanom znení splnenie podmienok podľa odsekov 6 a 7 posudzuje vedecká rada verejnej vysokej školy alebo vedecká rada fakulty na základe kritérií na získanie titulu docent a kritérií na získanie titulu profesor schválených podľa § 12 ods. 1 písm. e/. Na žiadosť ministerstva sa po rozhodnutí vedeckej rady vysokej školy alebo po rozhodnutí vedeckej rady fakulty k splneniu týchto kritérií vyjadruje Akreditačná komisia.

Podľa § 10 ods. 1 zákona o vysokých školách v citovanom znení rektor je štatutárnym orgánom verejnej vysokej školy, riadi ju, koná v jej mene a zastupuje ju navonok. Rektor za svoju činnosť zodpovedá akademickému senátu verejnej vysokej školy, ak tento zákon neustanovuje inak.

38. Sťažovateľka argumentuje predovšetkým ustanoveniami § 2 ods. 1 až 3 a 5 Vyhlášky, kde sa v odsekoch 1 a 3 uvádza, že vedecká rada fakulty rozhodne/rozhoduje o „udelení alebo neudelení“ titulu docent, resp. v ods. 2 vedecká rada „titul docent neudelí“. Zároveň však § 3 ods. 1 Vyhlášky ustanovuje, že rektor „udeľuje uchádzačovi titul docent do dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia vedeckej rady“. Je zrejmé, že výraz „udelit“ použitý vo Vyhláške raz v spojení s vedeckou radou a druhý raz v spojení s rektorom nemôže v oboch prípadoch znamenať konštitutívne rozhodnutie, na základe ktorého by titul získala osoba, ktorej dovedty titul nepatrí. Preto jedno z týchto použití slov musí mať iný význam - buď „udelenie“ titulu vedeckou radou znamená len kvalifikovaný návrh rektorovi na jeho udelenie, alebo „udelenie“ titulu rektorom znamená len vydanie dekrétu, ktorý plní funkciu úradnej listiny - akéhosi výpisu z evidencie vysokej školy, či potvrdenia o skutočnosti, že bol titul udelený vedeckou radou.

Podľa § 2 ods. 1 Vyhlášky v citovanom znení vedecká rada prerokuje návrh habilitačnej komisie podľa § 1 ods. 15 najneskôr do šiestich mesiacov od jeho predloženia za prítomnosti predsedu habilitačnej komisie alebo ním povereného člena habilitačnej komisie. Posúdi, či uchádzač spĺňa podmienky na získanie titulu docent a rozhodne o jeho udelení alebo neudelení uchádzačovi.

Podľa § 2 ods.2 Vyhlášky v citovanom znení platí, že ak uchádzač podľa rozhodnutia vedeckej rady podmienky nespĺňa, vedecká rada titul docent neudelí a jej predseda písomne oznámi toto rozhodnutie s odôvodnením uchádzačovi do 30 dní od rozhodnutia príslušnej vedeckej rady. Lehotu na prípadné

opätovné predloženie žiadosti o získanie titulu docent určuje rokovací poriadok vedeckej rady. Táto lehota nesmie byť dlhšia ako tri roky.

Podľa § 2 ods. 3 Vyhlášky v citovanom znení vedecká rada rozhoduje o udelení alebo o neudelení titulu docent tajným hlasovaním; na rozhodnutie sa pri hlasovaní vyžaduje súhlas nadpolovičnej väčšiny všetkých členov vedeckej rady.

Podľa § 2 ods. 4 Vyhlášky v citovanom znení platí, že ak vedecká rada rozhodne o udelení alebo o neudelení titulu docent, rozhodnutie spolu s dokladmi o predchádzajúcom priebehu habilitačného konania doručí predseda vedeckej rady rektorovi vysokej školy do 30 dní od rozhodnutia.

Podľa § 2 ods. 5 Vyhlášky v citovanom znení vedecká rada pri prerokúvaní návrhu habilitačnej komisie podľa odseku 1 tiež posúdi, či bol v celom priebehu konania dodržaný postup ustanovený zákonom a touto vyhláškou; ak zistí, že habilitačné konanie nebolo podľa zákona alebo podľa tejto vyhlášky, určí spôsob odstránenia nedostatkov.

Podľa § 2 ods. 6 Vyhlášky v citovanom znení platí, že ak sa habilitačné konanie uskutočňuje na inej vysokej škole alebo na inej fakulte, než na tej, na ktorej uchádzač pedagogicky pôsobí, predseda vedeckej rady prizve k prerokovaniu návrhu vo vedeckej rade aj zástupcu vysokej školy alebo fakulty, na ktorej uchádzač pedagogicky pôsobí. O vyslanie tohto zástupcu požiadá príslušného rektora vysokej školy alebo dekana fakulty.

39. Kasačný súd sa stotožňuje s názorom správneho súdu (ktorý ho vyjadril inými slovami), že proces udelenia titulu je zavýšený až individuálnym správnym aktom rektora, ktorý sa materiálne vykonáva podpísaním príslušného dekrétu. V prospech správnosti tohto výkladu, pri ktorom kasačný súd postupoval v medziach svojej právomoci vymedzenej v čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, pre kasačný súd svedčí viaceré argumentov. Na prvom mieste je treba zdôrazniť v zmysle čl. 2 ods. 2 v spojení s čl. 1 ods. 1 veta prvá ústavy Slovenskej republiky a § 5 ods. 4 S.s.p. rozdielnu právnu silu zákona a Vyhlášky, pričom vyhláška musí byť vykladaná v súlade so zákonom ako predpisom vyššej právnej sily. Okrem všeobecných právnych princípov k tomu smeruje aj splnomocňovacie ustanovenie § 76 ods. 11 zákona o vysokých školách, podľa ktorého vyhláška má ustanoviť „podrobnosti“. Keďže zákon udelenie titulu nezveruje vedeckej rade, ale rektorovi, v tomto zmysle musí byť vykladaná aj Vyhláška.

Podľa čl. 1 ods. 1 veta prvá ústavy v citovanom znení Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát.

Podľa čl. 2 ods. 2 ústavy v citovanom znení štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 144 ods. 1 ústavy v citovanom znení sudcovia sú pri výkone svojej funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 a zákonom.

Podľa § 5 ods. 4 S.s.p. v citovanom znení správny súd postupuje a rozhoduje v súlade s platnými a účinnými právnymi predpismi so zohľadnením ich právnej sily a v súlade so základnými princípmi tohto zákona.

Podľa § 76 ods. 11 zákona o vysokých školách v citovanom znení podrobnosti o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov a umelecko-pedagogických titulov „docent“ a „profesor“, štruktúre a obsahu profesijného životopisu, o ďalších údajoch zverejňovaných o priebehu habilitačných konaní alebo konaní na vymenúvanie profesora, o spôsobe a forme ich zverejňovania a lehoty ich zverejňovania ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

40. Okrem toho nemožno opomíňať tretiu vetu § 3 ods. 1 Vyhlášky, podľa ktorej podpísaním dekrétu rektorom sa habilitačné konanie skončí. Keďže habilitačné konanie sa skončí až podpisom dekrétu rektorom, je zrejmé, že sa neskončí skôr, teda rozhodnutím vedeckej rady o „udelení titulu“. S tým súvisí ustanovenie § 76 ods. 4 prvá veta, podľa ktorej je podmienkou na získanie titulu docent aj úspešné absolvovanie habilitačného konania.

Podľa § 76 ods. 4 zákona o vysokých školách v citovanom znení podmienkou na získanie umelecko-pedagogického titulu „docent“ je vypracovanie habilitačnej práce a úspešné absolvovanie habilitačného konania. Podmienkou úspešného absolvovania habilitačného konania je, okrem prípadov podľa § 63 ods. 11, aj písomný súhlas uchádzača so zverejnením a sprístupnením habilitačnej práce verejnosti podľa § 63

ods. 9 po dobu jej uchovávaní podľa § 63 ods. 7 bez nároku na odmenu.

41. Za ďalší argument založený na historickom výklade, prečo je treba za konečné (konštitutívne) rozhodnutie považovať až podpis dekrétu, považuje kasačný súd etymológiu a zaužívaný význam slova dekrét. Toto slovo má pôvod v latinskom slovese decernere (rozhodnúť, ustanoviť), a slovo dekrét rovnako aj v slovenskom jazyku má význam „rozhodnutie“, resp. ide o pomenovanie listiny, ktorá rozhodnutie obsahuje.

42. Na základe týchto úvah kasačný súd zastáva názor, že rozhodnutie vedeckej rady prijaté pozitívnym hlasovaním po vykonaní predpísaných úkonov, zisťovaní a preverovaní ešte samo o sebe neznamená udelenie titulu, ale ide o kvalifikovaný podklad vo forme návrhu na jeho udelenie, bez ktorého by rektor nemohol ďalej konať a titul udeliť.

43. Hoci kasačnému súdu neprináleží posudzovať vhodnosť právnej úpravy, tak na druhej strane uznáva, že vedecká rada nie je orgánom bez svojej vážnosti, a to aj s ohľadom na to, že má byť zložená z odborných autorít. Avšak ani rektor nie je v celom procese iba náhodnou osobou, lebo kandidát na rektora vysokej školy je volený akademickým senátom vysokej školy, je menovaný prezidentom republiky a má viaceré zásadné rozhodovacie právomoci. Preto nie je veľmi prekvapivé, že v procese udeľovania titulu docent nie je iba akýmsi ceremoniarom či slávnostným promótorom.

44. Z úloh (právomocí), ktoré právne predpisy určujú habilitačnej komisii a vedeckej rade, je možné usudzovať, že rektor vo väčšine prípadov nemá veľký kompetenčný priestor pre to, aby konal inak, než že na základe takéhoto kvalifikovaného návrhu titul docent aj udelí a dekrét podpíše. Tento názor kasačného súdu však nemôže vyznieť ako podpora argumentácie sťažovateľky (viď bod č. 21), že nemá právo správneho uváženia, či dekrét vydá alebo nevydá. Preto aj keby bola právomoc rektora v tomto zmysle iba notariálna, predsa stále ide o jeho vlastnú právomoc s rozhodovacími a prieskumnými prvkami, a bez jeho rozhodnutia titul docent udelený nie je. Keby rektor na konci habilitačného konania vydal rozhodnutie o neudelení titulu, do úvahy by mohol prichádzať aj súdny prieskum tohto jeho rozhodnutia, v ktorom by bolo možné preskúmať aj dôvody, ktoré rektora viedli k takémuto rozhodnutiu.

45. Avšak z dôvodu viazanosti kasačného súdu typom konania (žaloba proti nečinnosti v zmysle § 6 ods. 2 písm. e/ S.s.p.) a kvôli požiadavke sudcovskej korektnosti sa kasačný súd ďalej nebude venovať úvahám, či takéto hypotetické rozhodnutie rektora, keby v konkrétnej veci sťažovateľky bolo vydané, by bolo alebo nebolo v súlade so zákonom. Mimo meritum sporu však kasačný súd predsa dáva do pozornosti, že pochybnosti rektora o splnení niektorých podmienok habilitačného konania potvrdila aj Akreditačná komisia a minister svojím rozhodnutím o odňatí práva, hoci v konaní, ktoré bolo celkom samostatným administratívnym konaním.

46. Potom, ako kasačný súd dospel k rovnakému záveru o tejto právnej otázke ako správny súd, hoci s mierne doplneným odôvodnením, je potrebné, aby sa stručne vyjadril aj k dôvodu, ktorý bezprostredne viedol správny súd k rozhodnutiu o zamietnutí žaloby. Kasačný súd sa stotožňuje s správnym súdom v tom, že bez ohľadu na to, či došlo alebo nedošlo k nezákonnej nečinnosti správneho orgánu (rektora), je nevyhnutné vziať na zreteľ, že právoplatným rozhodnutím ministra bolo univerzite odňaté právo uskutočňovať habilitačné konanie a v zmysle § 87 ods. 6 zákona o vysokých školách došlo ex lege k zastaveniu všetkých neskončených habilitačných konaní, čiže aj habilitačného konania sťažovateľky a preto ani správny súd nemá oprávnenie nariadiť, aby v takto zastavenom správnom konaní rektor ďalej konal.

47. Opätovne kasačný súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že sám neposudzuje, či žalobkyňa v zmysle zákona naplnila materiálne (odborné) predpoklady pre úspech v habilitačnom konaní, ale sústreďuje sa na otázku, či je možné a zmysluplné nariadiť žalovanému, aby vo veci konal. Aj v zmysle predchádzajúcej judikatúry Najvyššieho súdu (ktorá sa týkala ešte predchádzajúcej právnej úpravy, ale je aplikovateľná aj na Správny súdny poriadok) predmetom konania proti nečinnosti orgánu verejnej správy nie je skúmanie

a posudzovanie otázky, či bol navrhovateľ ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy na svojich právach a právom chránených záujmoch, ale tvrdená bezdôvodná nečinnosť tohto orgánu (rozhodnutie Najvyššieho súdu sp.zn. 5Sžnč/5/2005).

48. Zároveň kasačný súd podotýka, že rozhodnutie o odňatí práva je zvláštne tým, že Akreditačná komisia a minister postupovali tak, že vlastne sankcionovali vysokú školu, ktorej rektor nepodpísal dekrét tvrdiac, že sa snaží zabrániť rozporu so zákonom. Kasačný súd sa (mimo meritum sporu) domnieva, že ustanovenie § 83 ods. 10 zákona o vysokých školách zakladá možnosť sankcionovať vysokú školu až v okamihu udelenia titulu docent v rozpore s vyžadovanými kritériami. Pokiaľ rektor „zatiahol záchrannú brzdu“ včas, je prekvapivé, že napokon bolo vysokej škole toto právo odňaté, hoci titul docent, ako bolo vyššie objasnené (viď bod č. 39 a nasl.), v spornom prípade udelený nebol. Avšak rozhodnutie sa stalo právoplatným, kasačnému súdu nie je známe, žeby bolo relevantným spôsobom napadnuté a preto je potrebné toto rozhodnutie so všetkými jeho dôsledkami rešpektovať a zohľadňovať; v tomto konaní napokon kasačnému súdu ani neprináleží toto rozhodnutie posudzovať.

Podľa § 12 ods. 1 písm. e/ zákona o vysokých školách v citovanom znení vedecká rada verejnej vysokej školy schvaľuje kritériá verejnej vysokej školy na vyhodnotenie splnenia podmienok získania vedecko-pedagogického titulu alebo umelecko-pedagogického titulu „docent“ (ďalej len „kritériá na získanie titulu docent“) a kritériá verejnej vysokej školy na vyhodnotenie splnenia podmienok získania vedecko-pedagogického titulu alebo umelecko-pedagogického titulu „profesor“ (ďalej len „kritériá na získanie titulu profesor“).

Podľa § 83 ods. 10 zákona o vysokých školách v citovanom znení platí, že ak podľa vyjadrenia Akreditačnej komisie neboli pri habilitačnom konaní alebo konaní na vymenúvanie profesorov splnené kritériá podľa § 12 ods. 1 písm. e/, minister odníme vysokej škole právo uskutočňovať habilitačné konanie a konanie na vymenúvanie profesorov v príslušnom študijnom odbore.

49. Sťažovateľka uvádza, že v jej prípade ide o retroaktívne uplatňovanie rozhodnutia o odňatí práva, avšak tento názor nie je správny, pretože vychádza z mylnej premisy, že habilitačné konanie sa skončilo rozhodnutím vedeckej rady a titul už jej bol udelený. V zmysle vyššie uvedených záverov kasačného súdu je však zrejmé, že rozhodnutie o odňatí sa stalo právoplatným skôr, ako by bol sťažovateľke titul udelený, a preto zo zákona došlo k zastaveniu konania so všetkými dôsledkami. Napriek nepochybne ťaživým dopadom na osobu sťažovateľky je nutné urobiť záver, že v habilitačnom konaní nie je možné pokračovať a rektor nesmie titul udeliť.

50. V tejto súvislosti kasačný súd poznamenáva, že sťažovateľkou prezentované stanovisko inej vysokej školy (viď bod č. 29), ktorá jej neumožnila iné (nové) habilitačné konanie z dôvodu duplicity, je nesprávne a vychádza z nesprávnych skutkových aj právnych predpokladov. Totiž prvé habilitačné konanie sťažovateľky nebolo úspešne skončené (nebol jej udelený titul docent), a zároveň nijaký právny predpis nezakazuje [navyše pôsobnosť zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) je v zmysle § 108 zákona o vysokých školách vylúčená], aby sa fyzická osoba habilitovala opakovane (hoci aj po predchádzajúcom udelení titulu v tom istom odbore) alebo súbežne na viacerých vysokých školách, hoci takýto postup by bol v praxi celkom nezvyklý a pre drvivú väčšinu uchádzačov o titul docent zbytočný. Avšak, vzhľadom na nejasnosť v aplikácii zákona o vysokých školách, kasačný súd považuje za nutné uviesť, že sťažovateľka má možnosť sa habilitovať v novom konaní na ľubovoľnej vysokej škole s príslušným oprávnením.

Podľa § 108 ods. 1 zákona o vysokých školách v citovanom znení na rozhodovanie podľa tohto zákona sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní okrem

- a) rozhodovania o uložení pokuty podľa § 2a,
- b) rozhodovania o zastavení konania alebo rozhodovania o prerušení konania podľa § 47,
- c) rozhodovania o udelení oprávnenia podľa § 49a,
- d) rozhodovania o priznaní sociálneho štipendia podľa § 96 a
- e) rozhodovania o uznaní dokladov o vzdelaní.

51. Sťažovateľka ďalej namietala, že voči nej došlo k diskriminácii, predovšetkým rodovej, ale kasačný súd poukazuje na to, že táto otázka je irelevantná vo vzťahu k prejednávanej veci, pretože aj keby k

určitému diskriminačnému zaobchádzaniu so sťažovateľkou došlo, nemalo by to vplyv na kľúčový problém, teda či sťažovateľka získala titul docent hlasovaním vedeckej rady fakulty a či je možné nariadiť rektorovi, aby vo veci ďalej konal po zastavení konania s úmyslom vydať sťažovateľke dekrét, ako to žiadala. Preto kasačný súd ani nepristúpil k bližšiemu skúmaniu tejto námietky. Z obdobných dôvodov nepovažoval kasačný súd za relevantné náznaky, že v konaní rektora by mohlo ísť o akúsi pomstu či vydieranie zo strany rektora kvôli podpisu kánonicko-právnych aktov zo strany sťažovateľky. Aj keby došlo k nenáležitým obštrukciám zo strany rektora, nič by to nemenilo na posúdení, že v tomto stave vecí nie je možné nariadiť rektorovi, aby konal v zastavenom konaní.

52. S týmito úvahami čiastočne súvisí aj námietka o rozpore odôvodnenia napadnutého uznesenia s jeho výrokom, keď správny súd konštatoval, že došlo k porušeniu povinnosti konať vo veci, ale žalobu zamietol. Správny súd zrozumiteľne vysvetlil, že jeho výrok nemohol prosto konštatovať, že v určitej fáze konania došlo k porušeniu povinnosti správneho orgánu konať, ale že vyhovie žalobe by mohlo mať len podobu uloženia povinnosti konať, čo však v zastavenom konaní už možné nie je.

53. Kasačný súd poukazuje na to, že právna úprava, podľa ktorej odňatím práva vykonávať habilitačné konanie v podstate zanikne právomoc správneho orgánu v dovtedy prebiehajúcim konaní, je zvláštnosťou, aká v správnom práve nebýva obvyklá. Zväčša aj pri zmenách právnej úpravy zákonodarca dbá na to, aby sa konanie riadne skončilo spravidla vydaním rozhodnutia. Zákonodarca však jasne dal najavo, že si želá, aby v takýchto prípadoch konanie nepokračovalo, a preto zaviedol pravidlo, že sa zastavujú všetky neskončené konania.

54. Pokiaľ ide o námietku smerujúcu proti nenariadeniu pojednávania správnym súdom, čím malo podľa sťažovateľky dôjsť k tomu, že sa jej znemožnilo uskutočniť jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, kasačný súd pri oboznamovaní sa s vecou dospel k tomu, že správny súd nenariadením pojednávania (o čo požiadali obaja účastníci konania) porušil svoju povinnosť podľa § 107 ods. 1 písm. a/ S.s.p., preto sám nariadil pojednávanie, aby umožnil sťažovateľke predniesť osobne svoju právnu argumentáciu a dôležité skutkové tvrdenia. Tak chcel kasačný súd po procesnej stránke (§ 455 S.s.p.) zistiť, do akej miery bolo toto procesné pochybenie krajského súdu závažné a či došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

55. Kasačný súd na základe hore uvedených tvrdení (viď body č. 19 až 29), ktoré sťažovateľka a jej právny zástupca na pojednávaní predniesli, dospel k záveru, že aj keby správny súd nariadil pojednávanie a prípadne aj vykonal navrhovaný výsluch svedka, nemohol by skutočnosti, ktoré vyhodnotil ako relevantné pre rozhodnutie vo veci, posúdiť inak.

56. Preto kasačný súd mal za to, že zrušenie rozhodnutia krajského súdu a odstránenie tohto pochybenia by v konečnom dôsledku nemohlo viesť k odlišnému rozhodnutiu. Kasačný súd dospel k odlišnému záveru než právny zástupca sťažovateľky, pokiaľ ide o možnosť konvalidovať, resp. odstrániť nedostatky konania na krajskom súde nariadením pojednávania na kasačnom súde. Kasačný súd by v prípade, že by na jeho pojednávaní boli prednesené relevantné námietky, ktoré by boli spôsobilé privodiť iné rozhodnutie, rozhodnutie krajského súdu zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie, aby sa správny súd ako riadny správny súd „prvej inštancie“ vecou nanovo zaoberal. Preto táto bezprostrednosť konania, ktorá bola sťažovateľke umožnená, podľa kasačného súdu dostatočne naplnila požiadavky na spravodlivý proces, hoci až v kasačnom konaní.

57. Kasačný súd, hoci nespochybňuje legitimitáciu účastníkov na konanie, ďalej poznamenáva, že podľa jeho názoru by bolo správnejšie, keby bol ako žalovaný označený ten orgán, ktorého úkon sťažovateľka žiada nariadiť, teda rektor. Avšak kasačnému súdu je známe, že žaloby proti rozhodnutiam alebo nečinnosti rektora ako jedného z predstaviteľov akademickej samosprávy súdna prax akceptuje, a to vzhľadom aj na nejasné štruktúrované orgánov verejnej správy v ustanovení § 4 S.s.p., aj s označením vysokej školy za žalovaného. Pritom zákon o vysokých školách vymedzuje ako inštitúcie s osobitným poslaním (§ 1 ods. 1) a na druhej strane ako právnické osoby (§ 2 ods. 1). Zároveň však platí, že toto označenie žalovaného sťažovateľka sama navrhla, žalovaný v priebehu súdneho konania ho

nespochybnil, a preto kasačný súd v súlade s procesným výsledkom súdneho prieskumu (argumentum per analogiam právne závery vyjadrené v rozsudku Najvyššieho súdu zo dňa 17. decembra 2002 sp.zn. 4 Sž 98-102/2002) postupoval tak, že pripustil, aby bola za žalovaného označená vysoká škola, avšak zaoberal sa otázkou nečinnosti konkrétneho orgánu tejto vysokej školy, teda rektora.

Podľa § 245 S.s.p. v citovanom znení žalovaným je orgán verejnej správy, ktorý podľa žalobcu má povinnosť vydať rozhodnutie alebo opatrenie, vykonať úkon alebo začať z úradnej povinnosti administratívne konanie.

Podľa § 4 S.s.p. v citovanom znení orgánmi verejnej správy sa na účely tohto zákona rozumejú

- a) orgány štátnej správy,
- b) orgány územnej samosprávy, ktorými sú obce, mestá, a v hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave a v meste Košice mestské časti a samosprávne kraje,
- c) orgány záujmovej samosprávy, ktorým osobitný predpis zveril rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy,
- d) právnické osoby a fyzické osoby, ktorým osobitný predpis zveril rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy,
- e) štátne orgány, iné orgány alebo subjekty, ktorým osobitný predpis zveril rozhodovanie o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy.

58. O nároku na náhradu trov kasačného konania rozhodol kasačný súd postupom v zmysle § 167 ods. 1 v spojení s § 467 ods. 1 S.s.p. na základe princípu úspešnosti sťažovateľky, ktorá bola v kasačnom konaní neúspešná, pričom na postup v zmysle § 168 S.s.p. kasačný súd nevidel dôvod, aj s prihliadnutím na odôvodnenie, ktoré v tejto súvislosti uviedol správny súd.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.